

**„INFORMAREA EUROPEANĂ – UN PAS IMPORTANT
SPRE INTEGRAREA ECONOMICO-SOCIALĂ
A JUDEȚULUI DOLJ”**

Proiect finanțat prin Programul
Europa 2005 – Program de micro-proiecte

Partenerii proiectului:

➤ Camera de Comerț și Industrie
„OLTENIA” – județul Dolj
200420 Craiova, Str. Brestei nr. 21
Tel: 0040-251-418876, 411628
Fax: 0040-251-412652
E-mail: ccidj@ccidj.ro
Web: www.ccidj.ro/informare-europeana.php

➤ Consiliul Județean Dolj
200585, Craiova, Str. Unirii, nr. 19
Tel: 0040-251-414524
Fax: 0040-251-414524
E-mail: relpub@cjdolj.ro
Website: www.cjdolj.ro

➤ Universitatea din Craiova
Craiova, Str. A.I. Cuza nr. 13
Tel: 0040-251-414398
Fax: 0040-251-411688
E-mail: rectorat@central.ucv.ro
Website: www.ucv.ro

Conținutul acestui material nu reflectă neapărat
poziția oficială a Uniunii Europene

UNIUNEA EUROPEANĂ

Proiect finanțat de Uniunea Europeană

Camera de Comerț și Industrie
"Oltenia" - Județul Dolj

**Standarde europene, sistemul calității
și dreptul de proprietate intelectuală**

**Craiova
august 2007**

Standarde europene

Standardul este un document care stabilește un limbaj comun pentru toți utilizatorii săi, în scopul promovării circuitului produselor și serviciilor între vânzător și cumpărător și al protejării bunăstării generale.

Standardul este un document care stabilește un limbaj comun pentru toți utilizatorii săi, în scopul promovării circuitului produselor și serviciilor între vânzător și cumpărător și al protejării bunăstării generale.

Ghidul ISO/CEI 2:1996 definește standardul ca fiind un document stabilit prin consens și aprobat de un organism recunoscut, care asigură, pentru uz comun și repetat, reguli, linii directoare sau caracteristici și activități sau rezultatele lor, cu scopul de a se obține gradul optim de ordine într-un anumit moment.

Standardele reprezintă acorduri voluntare documentate care stabilesc criterii importante pentru produse, servicii și procese. Standardele, de altfel, oferă garanția că produsele și serviciile care corespund scopurilor lor sunt comparabile și compatibile. Standardizarea nu poate fi impusă; numai dacă piața vede un interes în crearea și folosirea standardului, acesta va apărea.

Standardele oferă un mod de a comunica, un limbaj internațional, care asigură promovarea tehnologiei și bunăstării publice de-a lungul granițelor internaționale.

Standardele sunt specificații tehnice care sunt elaborate de organisme recunoscute ce desfășoară activități de standardizare și sunt puse la dispoziția factorilor socio-economici. Ele sintetizează practica din domeniul industriei și al tehnologiei.

Standardul național se identifică prin aplicarea pe acesta a inițialelor SR, care semnifică standard român.

Standardele au recunoaștere națională, europeană sau internațională, fiind documente care sunt recunoscute ca valabile la nivel național, european sau internațional.

Standardul încorporează drepturi de proprietate intelectuală (contribuțiile participanților la elaborare) și constituie obiect al dreptului de autor. Atât la nivel internațional, cât și la nivel european, standardele sunt calificate drept "copyright - protected documents". În România standardul beneficiază de protecția acordată de Legea nr. 8/1996 cu modificările și completările ulterioare. În acest sens, reproducerea sau utilizarea integrală sau parțială a standardelor naționale (SR) se admite numai dacă există acordul scris al ASRO - organismul național de standardizare.

Aplicarea unui standard național are caracter voluntar. Aplicarea unui standard național poate deveni obligatorie, în totalitate sau în parte, pe întreg

teritoriul, pe plan zonal sau pe plan local, numai conform prevederilor unei reglementări tehnice adoptate, în cazul în care considerente de ordin public, de protecție a vieții, a sănătății și a securității persoanelor fizice, a mediului și de apărare a intereselor consumatorilor fac necesară o astfel de măsură.

Standardele reflectă rezultatele activității desfășurate în comun de către toate părțile competente implicate și sunt validate prin consens pentru a reprezenta toți factorii interesați: producători, utilizatori, laboratoare, autorități, consumatori etc.

Standardele se bazează pe experiența reală și conduc la rezultate materiale în practică (produse - atât bunuri cât și servicii, metode de încercare etc.); standardele stabilesc un compromis între cele mai ridicate niveluri de progres și constrângerile economice ale timpului.

Standardele sunt actualizate; ele sunt revizuite periodic sau după cum dictează circumstanțele, pentru a le asigura actualitatea și, de aceea, evoluează împreună cu progresul social și tehnologic.

Standardele sunt disponibile publicului larg; standardele pot fi consultate și achiziționate fără restricție.

Standardele sunt prezente aproape în orice aspect al vieții și ne fac viața mai sigură. De asemenea, îmbunătățesc eficiența bunurilor și serviciilor pe care le utilizăm.

Succesul oricărei companii sau organizații depinde de **profesionalismul specialiștilor care cunosc sau nu standardele din domeniul** lor de activitate, **dacă le aplică corect și dacă le utilizează** în funcție de **necesitățile pieței pe care activează**.

Standardizarea a ajuns să fie privită ca un instrument strategic esențial, prin modul în care ajută firmele în a obține acces pe piețe și a obține economii. Pentru a susține creșterea competitivității industriei românești și implicit pentru a susține dezvoltarea economică a României, este necesară utilizarea de către agenții economici a potențialului strategic și de transfer tehnologic al standardelor.

Sistemul de Management al Calității

Sistemul calității

Definiția calității conform Organizației Internaționale pentru Standardizare este „Totalitatea particularităților și caracteristicilor unui produs sau ale unui serviciu care poartă în ele capacitatea de a satisface o necesitate dată”.

Calitatea mai poate fi definită ca fiind modul în care un produs sau un serviciu satisface cerințele clientului.

Este important de reținut că cerințele clientului au în vedere un raport cât mai bun calitate/preț.

Managementul Calității

Livrarea de produse de calitate reprezintă în consecință un obiectiv esențial al firmei, necesitând o coordonare atentă a departamentului și personalului în acest scop. Aceasta impune o activitate de management și necesită un sistem de management corespunzător care să reunească activitățile într-un circuit clar definit, pentru îndeplinirea cerințelor de calitate impuse.

Firmele mici și mijlocii datorită resurselor financiare și umane limitate, se confruntă cu probleme care ar putea fi rezolvate prin implementarea sistemului de management ISO 9000:2000. Acest Sistem de Management al Calității care acoperă cele mai multe aspecte legate de derularea unei afaceri, fiind aplicabil aproape oricărui tip de firmă, în aproape orice sector de activitate și care se concentrează asupra livrării de produse și servicii de calitate.

Implementarea cu succes a standardului ISO 9000 impune revizuirea cu atenție de către firmă a modalităților existente de derulare a afacerii, efectuarea schimburilor necesare în vederea satisfacerii cerințelor sistemului și apoi redactarea unei serii de proceduri care să descrie modul în care cerințele Sistemului de Management al Calității vor fi administrate în cadrul firmei.

Personalul firmei trebuie instruit în privința modului de folosire a noului sistem, înainte să înceapă să aplice efectiv noile practici de lucru.

În etapa următoare, firma poate chema un organism de certificare acreditat, pentru a audita sistemul. Dacă auditul a avut succes și firma este conformă

standardului SMC, aceasta devine „Certificată ISO 9000”, i se emite un certificat de conformitate și este înregistrată într-o bază de date globală.

Organismele de cerificare, pentru a se asigura de faptul că firma își desfășoară în continuare activitatea conform sistemului SMC, vor proceda în mod regulat la reauditare lor (la fiecare 6-12 luni). Firmele care nu respectă cerințele sistemului își pierd certificatul și sunt șterse din registru.

„Certificarea” se referă la emiterea unei asigurări scrise (certificat) de către o organizație independentă, (deseori denumită „Organism de Certificare și Verificare”) care a auditat sistemul de conducere al unei alte organizații și a verificat dacă acesta respectă cerințele specificate de ISO 9000.

„Înregistrarea” se referă la faptul că acest organism de cerificare înregistrează după aceea cerificarea în registrul său de clienți.

Pentru ca standardele ISO 9000 să funcționeze în mod satisfăcător în întreaga lume a afacerilor, este nevoie ca aplicarea lor să fie controlată. Orice firmă, indiferent de țara de rezidență aplică standardele în același mod.

În vederea asigurării aplicării standardizării la nivel de țară, există un organism de evaluare și control care verifică organismele de cerificare ce efectuează auditurile și care eliberează certificate firmelor în care standardele ISO 9000 sunt implementate cu succes.

În România, organismul competent pentru realizarea acestui fapt este Asociația de Acreditare din România (RENAR), organism național, non-guvernamental, membru al Cooperăției Europene pentru Autorizare (EA), al Cooperăției Internaționale de Acreditare a Laboratoarelor - ILAC și al Internațional Accreditation Forum (IAF).

„Acreditarea” se referă la faptul că există un organism specializat (RENAR) - organism de acreditare - care are capacitatea de a recunoaște oficial unui organism de cerificare competența de a elibera certificate ISO 9000 în anumite domenii.

În acest moment, în România există 19 organisme de cerificare acreditate, lista acestora putând fi obținută de pe site-ul RENAR: www.renar.ro.

De asemenea, există o ofertă bogată de recomandări practice și asistență disponibilă pentru orice firmă care vrea să realizeze implementarea standardului ISO 9000, iar cei mai importanți pași sunt următorii:

- Achiziționarea unei copii a standardului ISO 9000 și desemnarea unui manager pentru calitate, care să fie responsabil cu definirea și implementarea Sistemului de Management al Calității.
- Estimarea modului în care cerințele standardului pot fi puse în aplicare în cadrul firmei, proces care presupune patru etape:

- definirea procesului în cadrul organizației (firmei);
- întocmirea documentelor aferente acestui proces;
- punerea în aplicare și auditarea procedurilor;
- depunerea unei cereri către un organism de certificare autorizat.

• Consultanță – apelarea la consultanți reprezintă o cale rapidă și garantată pentru implementarea standardului ISO 9000 și certificarea firmei, dar implică costuri suplimentare. O altă soluție ar fi achiziționarea unui software, care oferă exemple de metode și proceduri privind sistemele de calitate.

Elaborarea manualelor, a metodelor și a procedurilor. ISO 9000 cere, ca deîndată ce au fost stabilite toate procesele referitoare la Sistemul de Management al Calității, acestea să fie transformate în documente, controlate și distribuite personalului competent. Cea mai des folosită abordare este documentația dublă - un manual privind calitatea și altul privind producția - dar pentru o firmă mică cu un proces de producție simplu se poate utiliza un singur manual.

Indiferent de document, dacă este folosit ca parte a SMC, acesta trebuie supus unei revizuirii, aprobat de persoana desemnată, iar distribuirea lui trebuie controlată astfel încât, dacă apar modificări ale procedurilor scrise, toate documentele vechi să poată fi depistate și înlocuite.

Procesele și procedurile referitoare la calitate sunt necesare în vederea furnizării corespunzătoare de documente privind SMC și respectării condițiilor impuse de standardul ISO 9000.

- Culegerea informațiilor privind calitatea – referitoare la problemele legate de proceduri și produse, reclamațiile clienților și orice alt comentariu din partea acestora în vederea verificării.
- Eliminarea temerilor în rândul angajaților și asigurarea unui mediu adecvat de învățare – cu consecințe pozitive asupra calității proceselor sau produselor realizate.
- Inspecții și testări pentru controlul calității. Proiectarea, instalarea sistemelor preventive și a furnizorilor responsabili cu calitatea trebuie să fie obiectivul oricărei organizații pentru a elimina inspecțiile și testările care nu își dovedesc întotdeauna eficiența.
- Îmbunătățirea calității prin folosirea tehnicilor pentru prevenirea problemelor. Acestea sunt: analiza Pareto, diagramele cauză-efect, culegerea de date statistice etc.

Drepturile de proprietate intelectuală

Proprietatea intelectuală reprezintă una din pârgurile esențiale pentru dezvoltarea economică, socială și culturală și este formată din ideile inovative individuale sau colective. Pentru a căpăta valoare comercială, ideile creative trebuie însă, valorificate în produse și servicii noi, generatoare de profit.

Pe plan mondial, persoanele fizice sau juridice sunt protejate de legislația internațională în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală, care acoperă o gamă largă de obiecte ale dreptului de autor: opere de creație în domeniul literar, artistic sau științific.

Protejarea proprietății intelectuale în România este similară cu cea din Uniunea Europeană. Asigurarea protejării proprietății intelectuale se realizează în principal de către două instituții de specialitate: OSIM - Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, organ al administrației publice centrale în domeniul proprietății industriale și ORDA – Oficiul Român pentru Drepturile de Autor, autoritate unică pe teritoriul României în domeniul drepturilor de autor și al drepturilor conexe.

Acordarea asistenței de specialitate în domeniul proprietății industriale și reprezentarea celor interesați în fața OSIM se asigură prin consilieri în proprietate industrială - organizați în cadrul Camerei Naționale a Consilierilor în Proprietate Intelectuală în România.

Drepturile de proprietate Intelectuală pot fi împărțite în:

- **Drepturi de proprietate industrială, care includ:**
  - Brevete de invenții, care se obțin de la OSIM în România sau de la Oficiul de Brevetare Europeană pentru statele membre;
  - Mărci de fabrică, de comerț și de servicii;
  - Desene și modele industriale;
  - Noile soiuri de plante;
  - Indicații geografice, topografii și circuite integrate.
- **Drepturi de autor și conexe, care includ:**
  - Lucrări literare, cum ar fi: romane, poezii, piese de teatru, lucrări de referință, publicații și programe pe calculator;
  - Baze de date;
  - Filme, compoziții muzicale și coregrafii;
  - Lucrări artistice cum ar fi: picturi, desene, fotografii și sculpturi;
  - Lucrări de arhitectură;
  - Hărți și desene.